

נאמר בענין כיבוש הארץ בזמן יהושע, "כִּל אֱלֹה עָרִים בְּצִרּוֹת חוֹמָה גְּבֻהָה דְּלִתִּים וְגִרִים לְבַד מְעַרְי הַפְּרָזִי הַרְבֵּה מְאֹד" (דברים ג' ה'), ומעתה, כשם שבכתוב השני הכוונה לערי פרזות בזמן יהושע, כך בכתוב הראשון הכוונה לערי פרזות בזמן יהושע. ואין יוצאת מכלל זה אלא שושן בלבד, אף על פי שלא ידוע לנו שהיתה מוקפת חומה בימות יהושע בן נון, נידונית כעיר מוקפת חומה, משום שבה נחו בחמישה עשר, ומחמת מנוחת חמישה עשר שלה, נקבע יום חמישה עשר לערים המוקפות.

ולדעת רבי יהושע בן קרחה – מאחר שהסיבה לקביעת יום חמישה עשר הוא שביום זה נחו בשושן אותו הזמן קובע דין ערים מוקפות. **כל עיר שהיתה מוקפת חומה בזמן אחשורוש, נידונית כדין עיר מוקפת חומה**, אף על פי שעכשיו אין לה חומה. וכל עיר שלא היתה מוקפת חומה בזמן אחשורוש, נידונית כערי הפרזות, אף על פי שעכשיו יש לה חומה.

"מְדִינָה וּמְדִינָה וְעִיר וְעִיר"

בענין עשיית ימי הפורים נאמר, "וְהַיָּמִים הָאֵלֶּה נִזְכָּרִים וְנִעְשִׂים בְּכָל דּוֹר וְדוֹר מִשְׁפָּחָה וּמִשְׁפָּחָה מְדִינָה וּמְדִינָה וְעִיר וְעִיר וַיְמִי הַפּוֹרִים הָאֵלֶּה לֹא יִעָבְרוּ מִתּוֹךְ הַיְּהוּדִים וְזָכְרָם לֹא יִסּוּף מִזֶּרְעָם". (אסתר ט' כ"ח).

ומתחילה אמרו, שכוונת הכתוב הזה ללמד, שיש חילוקי מנהגים במדינות כלומר במוקפות, וחילוקי דינים בעיירות כלומר בפרוזות.

ואמנם, אם כן הוא ביאור הכתוב, מתיישב הוא רק לפי משנתנו, הנותנת דין מוקפים לערים המוקפות בימי יהושע בן נון. הכתוב "מְדִינָה וּמְדִינָה" מלמד שיש חילוק בין המוקפות מימות יהושע בן נון, שקוראים בחמישה עשר, למוקפות בזמנים אחרים, שקוראים בארבעה עשר. והכתוב "וְעִיר וְעִיר" המדבר בערי הפרזי, מלמד שגם בהן יש חילוק, שושן, אף שהיא בכלל ערי פרזי, קוראים בה בחמישה עשר, ושאר ערי הפרזי, קוראים בהן בארבעה עשר.

אבל לדעת רבי יהושע בן קרחה, אין לומר כן, כי שושן בכלל המוקפות, שהרי המוקפות הן המוקפות מימי אחשורוש. ואם כן, הכתוב "מְדִינָה וּמְדִינָה" מלמד שיש חילוק בין מוקפות בימי אחשורוש למוקפות בזמנים אחרים. אבל בערי הפרזי אין שום חילוק, ובכולן קוראים בארבעה עשר, ואם כן מהו שאמר הכתוב "וְעִיר וְעִיר".

שוב אמרו, שלדברי הכל, אף לדעת משנתנו, לא בא הכתוב "מְדִינָה וּמְדִינָה וְעִיר וְעִיר" ללמד על חילוקי המנהגים במוקפות ובאין מוקפות, שהרי גם לדעת משנתנו, חילוק